

תוכן

- 2.....מבוא קצר
- 2.....שבי. חלמי. התפללי. שער מיוחד נפתח
- 4.....אהבה! הידור בחנוכייה, הידור בשמן
- 6.....מראות אסורים ומיותרים - הימחקו!
- 6.....שמירה וניצחון
- 8.....פחד, עצבות וחולי גוף ונפש
- 9.....מציאת בן/בת זוג
- 10.....חזרה בתשובה. להחזיר את הלב הביתה
- 10.....הריון בריא, לידה קלה ושבירת מזל נעול
- 11.....סגולות ועוד
- 12.....סגולות בעלות ערך קלורי
- 13.....ח"י סגולות + עוד אחת - צדקה בחנוכה
- 14.....אל תשכחי חברים עצובים
- 15....."מעוז צור" - תפילה על הגאולה
- 16.....אור חביב מסביב

זמנים:

א' ראש חודש טבת תשע"ו: יום שישי בערב (11/12/15) ויום השבת כולו.
 ב' ראש חודש טבת תשע"ו: מוצאי שבת (12/12/15) ויום ראשון כולו, עד צאת הכוכבים.
 "זאת חנוכה" / נר שמיני: הדלקת נרות - יום ראשון (13/12/15) עם צאת הכוכבים.
 "זאת חנוכה" מסתיים ביום שני בצאת הכוכבים.

- יש לשמור על קדושת הדפים, והם טעונים גניזה -

מתנה!
מהדורת תשע"ו

להתפלל, לאהוב, לאכול

ח"י סגולות (ועוד שתיים) לחנוכה

הרבנית ימימה מזרחי

עורכת: יקרת פרידמן

מוסף זה הינו מתנת המחברות לבנות ישראל. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בו אסור בהחלט. אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר, כל חלק שהוא מהחומר בספר זה, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחברות.

* מבוא קצר *

סגולה היא מנהג, לא חובה. לסגולה אין קיום עצמאי; היא תמיד מבטאת עבודה מאומצת, כוונה ולימוד. אין להפוך אותה לחזות הכל, משום שאז היא הופכת לאמונה טפלה, בעוד שכל עניינה של הסגולה הוא למשוך את הלב והעשייה לתפילה גדולה. בלב הסגולה נמצאת התפילה. היא "הסגולה" המרכזית.

חנוכה הוא שיאו של חודש כסלו, שכל טבעו הוא, שהוא מעל לטבע! וחנוכה - מעל ומעבר לטבע! טבעו של הזמן הזה הוא, שנעשים בו ניסים וריבוננו של עולם מחכה לתפילות שלנו ונענה לנו, כביכול. הוא מבקש לחולל לנו ניסים - בעזרתנו.

בדפים האלו מחכות לכן סגולות נפלאות לחנוכה שנאספו ולוקטו במיוחד עבורכן. לא הגשנו אותן כרשימת מכולת מתומצתת אלא עטפנו אותן באהבה בתוך לימוד קצר. אנו נשתדל, בעזרת השם, למסוך לתוך העשייה גם את הלימוד והכוונה. התפילה, האמונה התמימה והטאץ' האישי - עליכן.

* שבי. חלמי. התפללי. שער מיוחד נפתח *

1 אנו בזמן של חלומות. בכל שנה בשבת חנוכה קוראים את פרשת "מקץ" ובה פרעה חולם. מי בא לפתור את חלומו? יוסף, בעל החלומות עצמו. הכינוי "בעל החלומות" הוא למעשה מחמאה, כי בימות הגאולה נהיה כולנו בחזקת "היינו כחולמים". מי שיודעת לחלום את חייה, יש לה תקווה. אשר על כן - לחלום מול החנוכייה! חלמי את חייך הטובים, המתוקנים. התפללי עליהם.

2 נהוג לא לעשות מלאכה בחצי השעה הראשונה שלאחר ההדלקה, אבל בעל ה"חוות יאיר" אומר יותר מזה: שבי! **לשבת חצי שעה מול החנוכייה**, להביט בשלהבות ולהירגע. שבי כבר. לא לטגן סופגניות, לא להחליף טיטולים, לא להגיש שום דבר. פשוט שבי (ואם גם זה קשה, אז שבי לך חצי שעה מול החנוכייה לפחות פעם אחת מתוך שמונת ימי החנוכה).

הרי מה הדבר שהכי חסר לנו בעולם? ישוב דעת. אחרי שתיים-שלוש לידות את כבר מאבדת את הזיכרון. את הולכת בצעד נחרץ למטבח ואז תוהה "מה חיפשתי פה בעצם?"

אומר ה': שבי והביטי בחצי השעה הזו, וראי מה יש לך. ראי את כל מה ששלחתי לך. הפסיקי להתרוצץ ולחשוב שהאור נמצא מחוץ לביתך. "אם רק אעבוד קצת אז הכל יהיה טוב" / "אם רק אקנה עוד חמישה דברים יהיה לי אור בעיניים..." לא. שבי מול מה שיש לך כבר.

תפילותייך מול החנוכייה עולות בדואר אקספרס לשמים ובוקעות שערים. כיצד? מעל החנוכייה פתוח שער ענק. כתוב שמדליקים נר חנוכה עד שתכלה רגל מן השוק¹; "עד שתכלה רגל" - ראשי תיבות "שער". מהשער הזה יוצאים מלאכים, אומר הרבי מרוז'ין². **שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ**³. "לו" = "לו" (36) הנרות של החנוכייה. מעל נרות החנוכייה עומדים מלאכים, והם ממונים להעלות כל תפילה ותפילה.

ל"ו - אלו הן גם 36 השעות של האור הגנוז, הוא האור הגדול שזרח בעולם בשעת בריאתו ומיד כשחטאו אדם וחוה - נגנז. שלושים ושש שעות הוא דלק בסך הכל, ואפשר היה לראות בו מקצה העולם ועד קצהו. יכולת להבין למה דברים קרו לך ומה עליך לעשות עכשיו.

כיום אין לנו את הקשר הישיר הזה לנבואה אישית. אין לנו מושג למה דברים קורים ומה לעשות. אילו רק היתה לנו גישה לאור הגנוז הזה! אבל יש גישה חלקית. בשלושה מקומות מתנוצץ האור הגנוז:

א. בסידור - כשאת מתפללת פתאום את אומרת "או! פתאום קיבלתי עצה".

ב. בשלושים ושישה הצדיקים של הדור. יש ל"ו צדיקים שיכולים לומר לך באמת "נשמה, זה קרה לך בגלל זה וזה ועליך לעשות כך וכך".

ג. בחנוכייה. אומר הרבי מסלונים: כשאת תביטי בשלהבות, את תקבלי מיני-נבואה. מההבטה בחנוכייה את תפיקי תובנה חדשה ויכולת להבין מה עבר עליך ומה את אמורה לעשות. קוראים לזה "התבהרות".

אין לכן מושג איזה כוח יש להבטה בנרות החנוכה. לראותם - בלבד! זה כל מה שצריך לעשות.

שער מיוחד נפתח בימי החנוכה. תפילות נענות. שמעתי בלי סוף סיפורי ניסים מדהימים. אבל, את חייבת להאמין באפשרות של התחלה חדשה, של תפנית לטובה. העוצמה המזוקקת ביותר ומרוכזת ביותר של נרות החנוכה מגולמת בחצי השעה הראשונה של ההדלקה. אל תחמיצי את הרגעים הגבוהים הללו.

3 **לעבור, להביט ולבקש! וכשאת עוברת וחוזרת, בכל פעם שאת רואה את הנרות - תבקשי. תתפללי. זה שער לקיבול תפילות.**

1 מתוך הלכות חג החנוכה, זמני ההדלקה

2 הרבי מרוז'ין על פי ישעיהו ו, ב'.

3 ישעיהו ו, ב'.

וחנוכה בעצם חג האהבה. אישה אחת סיפרה לי שזמן רב לא היה לה פרי בטן, ובכלל היא מורה בעלת משכורת מסכנה. שנה אחת היא לקחה את כל המשכורת וקנתה חנוכיית כסף מדהימה. בעלה חזר הביתה וצרח עליה: "מה זה! איפה המשכורת ולמה קנית?" היא אמרה לו: "לא אכפת לי, אני מהדרת ומראה לקב"ה שאני אוהבת אותו גם ככה. גם עם הצער הגדול הזה".

היא התעברה בחג החנוכה. יש להם היום ילדה מדהימה (ואם זו היתה חנוכייה מזהב אולי זה היה בן זכר ☺). ולגבי פקידת עקרות - תיכף נגיע.

5 שמן זית. יש הרבה סוגי שמנים כשרים, אך החיד"א מדגיש: והסגולה לבנים צדיקים, דווקא כשמהדר בשמן זית ולכן, צריך להזהר בזה!⁸

ההידור בשמן הוא סגולה לבנים צדיקים; בְּנֵיךָ פְּשְׁתִּילֵי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ.⁹ לכן, הדגש כאן הוא על שמן זית הכי זך, הכי כתיית, הכי משובח. ולא למאור, אלא לסלט! הרגיל בנר - הווין לו בנים תלמידי חכמים,¹⁰ לכן הקפידו על שמן זית זך וטהור ומשובח במיוחד. זה הידור שבהידור.

שמן זית זך הוא סגולה לזיכרון, סגולה לחכמה. כך היה במנורה בבית המקדש והחנוכייה שיש לנו היום היא זכר כמעט מדויק למנורת המקדש. ולכן, אומר החיד"א, אם את רוצה שכל הסגולות שהיו במנורה יחולו על החנוכייה - בנים צדיקים, זיכרון, ראייה טובה, בריאות הנפש והגוף ועוד שיפורט בהמשך - את חייבת שמן זית מעולה (כמובן שלפי ההלכה מותר להשתמש בכל השמנים ובכל מיני סוגי נרות אך אם בסגולות עסקינן, קחי שמן זית משובח לסלט).

* מראות אסורים / מיותרים - הימחקו! *

6 מי שראתה בחייה סרטים לא צנועים, בני אדם ומראות שהיא מעדיפה למחוק, האדמו"ר מסלונים אומר שההבטה בנרות החנוכייה יש לה מסוגלות למחוק לך מההארד דיסק את המראות האלה. אז ממש לכוון למחיקת ראיות אסורות ולבקש על כך.

8 "מחזיק ברכה" רסב, ב'.

9 תהילים קכח, ג'.

10 פסיקתא זוטרית (לקח טוב) במדבר פרשת "בהעלותך" דף צו, ע"א.

* אהבה! הידור בחנוכייה, הידור בשמן *

4 כמה דיברנו השבוע על ההדר, על התוספת האוהבת הזו שעושה את כל ההבדל. חנוכה הוא חג של הוד והידור. לכן על החנוכייה - הכי יפה שיש. ההידור שלך בחנוכייה מראה לקב"ה שיש לך חשק למצוות שלו. "אני לא עושה בחושך כדי לסמן וי. אני מהדרת - מהדרין מן המהדרין. הכי יפה בשבילך ה', כי אני אוהבת אותך".

חלק מההידור בחג הזה נעוץ בהבנה שהחנוכייה היא מיותרת, לכאורה, וגם נס פך השמן הוא מיותר. באמת! כתוב: **טומאה הותרה בציבור**.⁴ ברגע שנכנסו מכבים לבית המקדש מותר היה להם להדליק מכל שמן. הם כלל לא היו חייבים שמן חתום וטהור. ובצד, אם חושבים על כך, המנורה בכלל היא אמצעי מיותר; וכי לאורה הוא [ה'] צריך? והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר, לא הלכו אלא לאורו. אלא עדות היא לבאי עולם, שהשכינה שורה בישראל.⁵ ה' רוצה להראות לנו שהוא אוהב אותנו, אז הוא (כביכול) שמח במנורה שלנו.

מביא המדרש משל נפלא: המלך מודיע לעני שהוא מגיע לביתו. העני עורך שולחן מלא מטעמים, ולצד האוכל והשתייה, הוא מניח גם מנורה קטנה.

המלך מתקרב. העני מציץ מהחלון ורואה את הפמליה המפוארת ואת המלך שאוחז בידו מנורת זהב.

"אוי", הוא אומר לעצמו. "איפה אני ואיפה המלך. בושות. אני חייב להחביא את המנורה המסכנה שלי".

המלך נכנס. "כל כך יפה ערכת", הוא מתפעל. "כמה סידרת לכבודי. ורק מנורה לא הכנת?" "אדוני המלך, הכנתי מנורה", אומר האיש "אבל היא כל כך מצ'וקמקת".

"דווקא את המצ'וקמקת אני רוצה; את המנורה שלך",⁶ אומר המלך (שהוא כמובן הקב"ה).

הרמב"ם בדרך כלל לא מתרגשן גדול, אך ראו את המילים שלו הפעם: **מצוות נר חנוכה - מצווה חביבה היא עד מאד**.⁷ "חביבה" איננה מילה אופיינית לרמב"ם אך הוא מודע לכך שכל העניין הוא המאווהבות, ההידור, התוספות המיותרות האלה.

עם יד על הלב, ובהכללה, נדיר שגבר מבין ומעריך הידור. לעולם הוא לא יבין למה סידרת את המפיות כל כך יפה על השולחן. התוצאה הסופית מאד תמצא חן בעיניו, אבל הניואנסים של ההידור הן דבר נשי. כי נשים עושות באהבה: "אם כבר אני עושה אז שיהיה הכי יפה שיש".

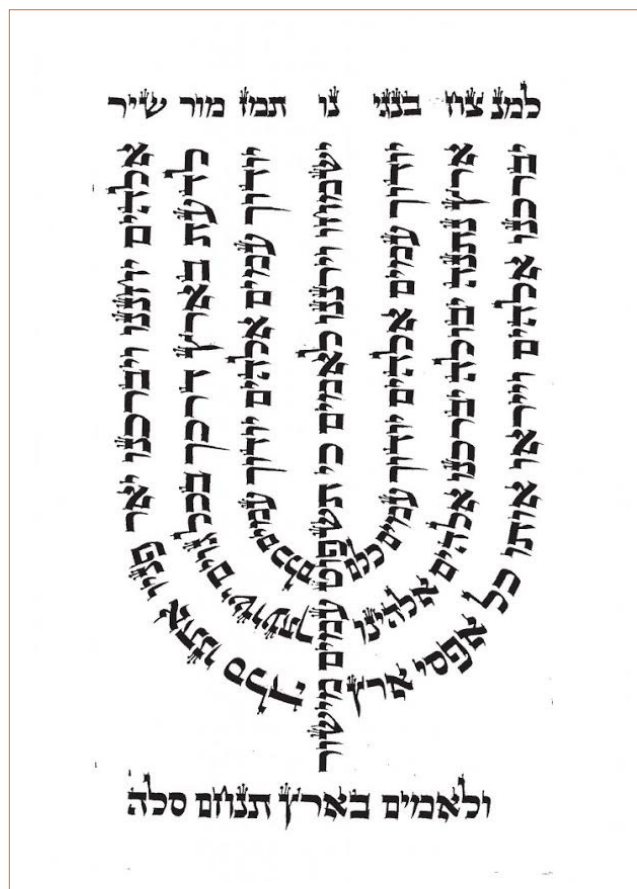
4 בבלי שבת כא, ע"ב.

5 בבלי שבת כב, ע"ב.

6 במדבר רבה טו, ח'.

7 רמב"ם הלכות חנוכה ד, י"ב.

מזמור ס"ז בתהילים בצורת מנורה:

לְמִנְצַח בְּגִינַת, מִזְמוֹר שִׁיר. אֱלֹהִים, יִחַנְנוּ וִיבָרְכְנוּ; יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה.
לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָכָה; בְּכָל-גּוֹיִם, יְשׁוּעָתָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים: יוֹדוּךָ, עַמִּים
כָּלֶם. יִשְׁמְחוּ וִירְנְנוּ, לְאֲמִים: כִּי-תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר; וּלְאֲמִים, בְּאֶרֶץ תִּנְחֶם
סֵלָה. יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים: יוֹדוּךָ, עַמִּים כָּלֶם. אֶרֶץ, נָתַנָּה יְבוּלָה; יְבָרְכְנוּ,
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ. יְבָרְכְנוּ אֱלֹהִים; וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ, כָּל-אֶפְסֵי-אֶרֶץ.

* שמירה וניצחון *

7 סגולה לומר שבע פעמים את הפסוק האחרון בפרק צ' בתהילים - וַיְהִי נָעַם ה' אֱלֹקֵינוּ
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָהוּ.¹¹ שבע פעמים בקול ופעם שמינית בשקט.
כמו כן, לומר את כל פרק צ"א כולו (יֵשֶׁב בְּסֶטֶר עֲלִינוֹן). פרק צ"א מכונה "שיר של פגעים".
הוא מסלק מזיקים מהגוף ומהנפש, עין הרע ופחדים. את אומרת אותו שבע פעמים בקול
ופעם שמינית בשקט. הפעם השמינית לוקחת אותך מעל לטבע. תגידו את זה בחצי השעה
שאתן יושבות.

מהיכן המזמור הזה? החשמונאים היו מלחשים אותו במלחמתם ביוונים: יִפֹּל מִצְדָּךְ אֶלְךָ
וּרְבִבָה מִימִינֶךָ - אֵלֶיךָ לֹא יָגֹשׁ.¹² המזמור תמך בניצחון המכבים. זו סגולה לשמירה מעולה.

8 מזמור ס"ז בתהילים: "למנצח".

המזמור הזה מובא בסידורים ספרדיים בצורת מנורה.

באמירת "המנצח" בצורת המנורה יש סודות עצומים. אני מצטטת מספר "מורה באצבע"
של החיד"א:

כל האומר מזמור "למנצח" בצורת המנורה

בכל יום בהנף החמה [או ליד חנוכיה],

לא יקרה לו שום מקרה רע

ונחשב כאילו הדליק את המנורה בבית המקדש,

כי יש בו שבעה פסוקים כנגד שבעת קני המנורה

ויש בו 49 מילים

כנגד הגביעים והפרחים והכפתורים שבמנורה

והקב"ה הראה לדוד המלך מזמור "למנצח"

על טס של זהב עשוי בצורת מנורה,

ודוד המלך היה נושא מנורה זו כשהיה יוצא למלחמה

והיה מנצח את אויביו

ואויביו הולכים לפניו.

11 תהלים צ', י"ז.

12 תהלים צ', א'.

* פחד, עצבות וחולי גוף ונפש *

9 "אַרְוֹמָמָה" - פרק ל' בתהילים (כולו) - סגולה נגד פחד.

כנגד פחדים, דאגות, חולי נפש כלשהו - אומר ה"בן איש חי": יביט בנר, בפתילה ובשמן - ראשי תיבות "נפש". ההבטה היא סגולה לרפואת הנפש שלך ו/או של מישהו שאת מכירה. למדנו שהשלהבות הן האור הגנוז שדלק לפני שנברא הפחד בעולם וההבטה בשלהבות מרפאת פחדים ומביאה מרגוע לנפש.

"חולי נפש" פירושו חוסר שמחה. מי שבן זוגה לעולם אינו שמח, חיה לצידו של חולה נפש. מי שאף פעם לא שמחה, יש לה חולי בנפש. אין חולי יותר מהעדר שמחה. בקשי על זה, זה קריטי. כל היום אנחנו מבקשות משיח וגאולה, אבל מה שווה משיח ובית מקדש אם אין שמחה? מה עשינו בזה?...

ראיתי נשואות עצובות, אימהות עצובות, עשירות עצובות, בלונדיניות עצובות, רזות עצובות, אשכנזיות עצובות. כמה צריך לבקש על השמחה, אחרת כל העושר, היופי, הפריזון והזוגיות לא שווים בעיניך כלום.

מזמור ס"ז הוא פרק התהילים הראשון שמקשר בין הגוף לבין הנפש (או כמו הביטוי ששגור בימים אלה: "גופנפש"). באופן אישי הייתי מדירה ביטוי זה מהשפה העברית כי אני אוהבת שכל מילה מקבלת את הכבוד שלה, אבל יאללה).

בפרט יש לכוון במילים "ה' הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוֹל נַפְשִׁי"¹³ ("נפשי" - ראשי תיבות: נר, שמן, פתילה).

דוד המלך חולה בגופו 13 שנה. פשוט לא זו מהמיטה. הוא יודע: "החולי הגופני שלי הוא חולי נפשי. כל העם חושב שאני לקחתי את בת שבע ושלחתי את אוריה בעלה לשדה הקרב כדי למות". 13 שנה הוא חולה מצער.

שלמה בנו בונה את בית המקדש. כאשר מביאים את ארון הברית, הוא נתקע בפתח ולא עובר.

מתחילים כולם לרכל: "בטח. כי אבא של שלמה, דוד, היה עם אישה לא-לו..."

עומד שלמה ואומר "ה', בשביל הכבוד שלך, תפתח את הפתח. בשביל עם ישראל שמחכה".

הארון לא עובר.

ואז הוא צועק: "בַּעֲבוּר דָּוִד עֲבָדְךָ, אֵל תֵּשֶׁב פָּנַי מִשִּׁיחָה! בשביל כבודו של אבא שלי, שכולם מרכלים עליו עכשיו, תן לארון להיכנס".

קורא נס והדלתות נפתחות והארון נכנס. באותו רגע דוד מחלים וקם על רגליו ומחבר את מזמור ל' המדהים, מְזֻמֹּר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אַרְוֹמָמָה ה' כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שְׁמַחְתָּ אִיבִי לִי.

אמירת תהילים ל' היא סגולה לריפוי הנפש, שבו תלוי הריפוי לכל חוליי הגוף.

זו גם סגולה למי שעומדת לפני משפט רוצה שצדקתה תצא לאור.

10 סגולה לרפואת הנפש - הכיני בעצמך את הנרות. "נר" (זו הלהבה), "שמן" ו"פתילה"

- ראשי תיבות "נפש". הכנת הנרות מועילה לרפואת הנפש. התרפיה הזו שאת לוקחת את הגביע, ממלאת בשמן, ממוללת את הפתילה, מדליקה את הלהבה, יש בה כדי לרפא את הנפש (וכאמור, ולחזוק הסגולה יש לומר פרק ל' בתהילים, אַרְוֹמָמָה ה' כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שְׁמַחְתָּ אִיבִי לִי¹⁴).

* מציאת בן/בת זוג *

11 סגולה נפלאה לזיווג - בערב שבת שחל בחנוכה, כשנרות החנוכה דולקים ליד נרות

השבת, אומר הרבי מסלונים, תאמרי "ה', שִׁמְחֵם בְּבִנְיָן שֶׁלִּי"¹⁵.

שני נרות השבת - כנגד הזיווג והזוגיות. ונרות החנוכה - אלה הילדים. שמתן לב איך נראית חנוכייה? כמו אמא וילדים. "ה', שמח אותי בבניין - שלם. אני לא רוצה זוגיות בלי ילדים חלילה, וגם לא רוצה ילדים בלי זוגיות חלילה. רוצה בניין שלם, רוצה את השלמות של השמחה המשפחתית; רוצה גם זה וגם זה".

והרבי מקרלין, בעל ה"בית אהרן", כותב על ערב שבת שחל בחנוכה שתאמרי את המילים סְמִיכוֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת בְּכוֹנָה הַבָּאָה: אני עומדת ליפול, תסמכו אותי, תנו לי תמיכה בעזרת שני האש - אש נרות השבת ואש נרות החנוכה; סְמִיכוֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, רְפְדוֹנֵי בְּתַפּוּחִים, כִּי חוֹלֵת אֶהְיֶה אֲנִי.¹⁶

זו הסגולה של ערב שבת, כאשר נרות השבת דולקים עם נרות החנוכה. בקשי על הבן שלך, על הבת שלך, על אחותך ועליך "שִׁמְחֵם בְּבִנְיָן שֶׁלִּי". אני רוצה גם זוגיות וגם ילדים צדיקים".

14 תהילים ל, א'.

15 האדמו"ר מסלונים, "נתיבות שלום" לחנוכה.

16 שיר השירים ב, ה'.

* חזרה בתשובה. להחזיר את הלב הביתה *

12 סגולה לתשובה: יש לך בת שעזבה את התורה / בן שלא מניח תפילין / סבתא שלך יצאה לתרבות רעה והתחילה לבלות. ליל חנוכה שחל בראש חודש טבת הינו לילה שמסוגל להשיב את הרחוקים בתשובה. התאריך המדויק - בע' 1.

בתאריך הזה התרחש מאורע מדהים בהיסטוריה: האדם הרע, רע, רע חזר בתשובה. קראו לו ישמעאל. אביו, אברהם אבינו, כל כך שמח לראות את בנו מניח תפילין ובאותו יום הוא נפטר. א' בטבת הוא יום פטירתו של אברהם אבינו, וה' הבטיח לו: "תִּקְבֹּר בְּשִׁיבָה טוֹבָה". "תיקבר בשיבה טובה" - ראשי תיבות טב"ת (הפוך). למה הוא נקבר בשיבה טובה? כי ביום מותו הוא ראה את ישמעאל בנו עושה תשובה¹⁷. ואם הילד הכי-רחוק-מתורה-בעולם חזר בתשובה - אז הבן שלך לא יכול! אחותך לא יכולה! בעלך לא יכול! סבתא שלך לא יכולה? את לא יכולה?!

בראש חודש טבת עמדי מול הנרות והתפללי עליהם/עליך לחזרה בתשובה שלמה, למציאת הדרך, להשבת האבדה למקומה. אפשר להשיב בתפילות של הערב הזה את האדם הרחוק ביותר.

בערב ראש חודש טבת עזרא הסופר גירש את הנשים הנוכריות שהיו נשואות לגברים יהודים. הוא פשוט סיים עם נישואי התערובת בדורו בתאריך הזה. מאז, מי שיש לה במשפחה משהו עם גוי או גויה וחושבים לפרק את החבילה, ראש חודש טבת הוא הזמן להיפרד לשלום. בכל שנה הייתי מוסרת שיעור בחנוכה במעון לבנות ונשים יהודיות שנשלפו מכפרים ערביים לאחר שהן נכלאו שם על ידי בני זוגן הלא-נחמדים. אני יודעת שזו סגולה לא פוליטיקלי קורקטית, כמובן שהגויים הם בני אדם, אבל הנשמות לא שייכות.

* הריון בריא, לידה קלה ושבירת מזל נעול *

13 הגענו לגר שמיני של חנוכה. ליום השמיני, בו דולקים שמונה נרות בחנוכייה, קוראים "זאת חנוכה". יום שמסוגל ללידה קלה, פוריות, תפילה על עקרות. התאריך המדויק - בע' 1.

הנה המילים המרגשות של הרבי מרוז'ין: אותה הפעולה שצדיקי הדור הגדולים ביותר אינם יכולים לפעול בתפילת נעילה ביום כיפור, יכול כל יהודי פשוט לבקש ולפעול בדמעות שיזיל מול הנרות ביום זאת חנוכה.

אדם צריך להשתדל להשקיע ביום זה זמן וכוחות לבקש על רוחניות, אהבה, יראת ה', זוגיות, ילדים צדיקים וחיזוק באמונה.

17 בראשית טו ט"ו ורש"י, שם.

מה יש במספר 8 שמסוגל קודם כל לפקידת עקרות - נשים שמחכות שנים לפרי בטן?

כותב המהר"ל: תקשיבי. בְּנֵי (בנים), חַיִּי (בריות) וּמִזֻּנֵּי (פרנסה), לא בזכותא תליא מילתא אלא במזלא. את יכולה להיות הצדקת הכי גדולה ולא למצוא בן זוג ושלא יהיו לך ילדים (רואים את זה בלי סוף), ולמה? כי זה לא תלוי בזכויות שלך אלא במזל. או שנוזל עליך או שלא נוזל עליך. זה עניין של מזל שנקבע בשמים מזמן.

אומר המהר"ל: החוקיות הסדורה היא המספר 7: שבעה ימים, שבעה כוכבי לכת. זה המזל. ויש מספר שהוא מעל המזל, מספר של שבירת מזל: 8. כל מי שמרגישה משהו עקר בחייה, משהו תקוע - זה הזמן לבקש, ב"זאת חנוכה", כשאת עומדת מול שמונת הנרות המדהימים.

קבלו תפילה שהיא סגולה לפקידת עקרות, מהרבי מרוז'ין: אלקים צב-אות שוב נָא! הִפֵּט מְשִׁמִּים וְרָאָה, וּפְקֹד גִּפְּן - זאת!¹⁸ כך תאמרי. "אני גפן. אני רוצה להיות גפן פורייה בירכתי ביתי"¹⁹. ומוסיף הרבי מרוז'ין: להגיד "כשם שדולקים פה שמונה נרות, כן אזכה למול את בני ביום השמיני".

14 הנה מגיעה הסגולה האדירה: ב"זאת חנוכה" (היום השמיני) תבכי כזה בכי, אומר החיד"א, עד שכל השלהבות ייטשטשו וייראו כמו מדורה. בכי כזה - ותפילתך נענית.

* סגולות ועוד *

15 כותב ה"בן איש חי": מי שיש לו ניתוח או בדיקה מאד חשובה יקבל על עצמו שבאחד מימי החנוכה לא יעשה מלאכה. מותר לנסוע או להדליק אור, אבל את לא עובדת ונוסעת רק למקומות קדושים: מירון, קבר רחל, הכותל המערבי. ויניצל מאותה צרה. שווה.

16 אין עושים מלאכה בזמן שהנרות דולקים.²⁰

חצי שעה לאחר הדלקת הנרות, הימנעי מלעשות מלאכה. מותר להכין אוכל אבל למדנו גם את חשיבות ה"נִיָּשָׁב": מול הנרות - שבי! שבי והביטי בכל הטוב שיש בחיך. הספינג'ות יחכו.

יש נשים, שקבלה להן, שאם נפלה אשה בסכנה, תידור יום שבו לא תעשה מלאכה - ותינצל.²¹

18 תהילים פ, ט"ו.

19 בפרפראזה על תהילים קכח, ג'.

20 שו"ע תר"א, א'.

21 "כף החיים" תר"ע, י"א.

זה חינוך נפלא לאמונה. לך, לבני משפחתך ובעיקר לילדים. למדנו ש"אמונה" משמעה לדעת שבשנייה אחת ה' יכול להפוך הכל לטובה. כל כך מעט אנשים היום מאמינים בנס. אולי הילדים שלנו, שמכורים ל"הארי פוטר" ולסיפורי ניסים נוספים, אולי מהם תבוא הישועה.

ראיתי בזה דינמיקה מדהימה. אני שואלת בקהל מכובד "האם למישהי יש נס לספר?" ואחת מצביעה ומספרת נס. שנייה עולה ומספרת נס. ופתאום כולן מתעוררות - למה? כי הישיבה בפורום של מספרי ניסים משכללת כך את ראיית הטוב. פתאום את נאלצת למצוא בחיך ניסים.

אספר לכן נס ששמעתי בשיעור שנתתי בבאר שבע (ואכן, זה נס שאפשר לשמוע כמותו רק בבאר שבע). עלתה אישה ואמרה: "הלכתי עם בעלי ברחוב וראיתי חנות עם פוסטר של הבבא סאלי. אמרתי לבעלי: 'אלברט, תקנה לי פוסטר של הבבא סאלי'. אמר לי 'לא קונה'. אמרתי לו 'אלברט, מה אכפת לך? רק חמש שקל!' 'לא קונה!' אנחנו הולכים ופתאום מה רואים על הרצפה? חמש שקל. מי שלח אותם? הבבא סאלי. אני אומרת לו 'אלברט תרים', אומר לי: 'לא. אני פוחד'.

היא אומרת שעד היום זה תלוי לה בסלון, וזו הנקמה שלה בבעלה: "אלברט, המתנה היחידה שקנו לי בחיים, וגם היא לא ממך" ... התגלגלתי מזה דקות ארוכות.

* ח"י סגולות + עוד אחת - צדקה בחנוכה *

שמעו דבר נפלא. מי שדופק בדלתה אדם עני בזמן הדלקת נר חנוכה או בזמן שהחנוכייה דולקת, ידע שנגזרה עליו גזירה טובה משמים.

מה הקשר? אומר החתם סופר כל כך יפה: ראי את הדלת. מצד אחד נר, מצד שני - מזוזה. מזוזה בימין, נר חנוכה משמאל. באמצע עני - אותיות "נעם" - וְיֵהֱי נָעִם ה' אֱלֹהֵינוּ עִלְיָנוּ. נר, עני (צדקה) ומזוזה ואת מוקפת שלושה דברים שמחוללים ניסים.

ואם לא דופקים אצלך בזמן שהחנוכייה דולקת, תני צדקה בקופת הצדקה כל עוד הנרות דולקים. זו סגולה לניסים גדולים ולשינוי טבע עצום.

... אסור לריב בזמן שהחנוכייה דולקת, חס ושלום. וגם אין לדבר לשון הרע בזמן שהחנוכייה דולקת (ובכלל. אבל לפחות בזמן החנוכייה תקפידו). שִׁמְר פִּי וּלְשׁוֹנְךָ שִׁמְר מִצְוֹת נְפִשׁוֹ וה"חפץ חיים" אומר: "שומר מצוות נפשו" - ראשי תיבות "שמן".²⁵

* סגולות בעלות ערך קלורי *

17 ספינג'ות! זו סגולה לפרנסה... כך כותב רבי מימון בן יוסף, אביו של הרמב"ם: אין להקל במנהג אל-ספינג', והם הצפיחית בדבש, והוא מנהג קדמונים, וכשהם קלויים בשמן הרבה, תהיה לו ברכת פרנסה כל השנה, שנאמר "מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֶמְיוֹ"²². ומנהג אל-ספינג' אין לבזותו, וכל הזריז בו תבוא עליו ברכה וייקראו שטרי חובותיו.²³

אבי הרמב"ם, לא פחות. ספינג' הוא מנהג רציני, וככל שתטגני את הספינג'ות ביותר שמן, מובטחת לך פרנסה בשפע לכל השנה (וגם לדיאטנית שלך ולמכון הכושר).

ו...סופגניות! סגולה לפרנסה ותפילה על בית המקדש והגאולה. כך אומר הרב שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל. הוא מדגיש שחשוב לאכול את הסופגניות לשעצמן ולא כחלק מהארוחה! וזאת משום שבברכת "על המִחִיה", הנהוגה על מיני מזונות, אנו מזכירות את המזבח: על מזבחך ועל היכלך. כל שמחת החנוכה היא חנוכת המזבח וזו התפילה הכמעט-יחידה בה מזכירים אותו (בברכת המזון המזבח לא מזכר). אז טגנו סופגניות ו/או ספינג'ות במלא שמן לפרנסה מבורכת ובשפע, וברכו "על המִחִיה"²⁴.

שו"ת ספינג'/סופגניות:

"הרבנית, אפשר לקנות?"

אם את רוצה שלמוכר תהיה פרנסה, תקני. אם את רוצה שלך תהיה פרנסה, תעשי.

"ימימה, אני יכולה לטגן את הספינג'ות אבל שאחרים יאכלו?"

חוטאת ומחטיאה! ☺ תעשי ארוחה נפרדת על ספינג'ות, בגלל ברכת "על המִחִיה" המדהימה. נא לאכול ספינג'ות בלי נקיפות מצפון! הברירה בחנוכה היא או להיות שמנה ועשירה או רזה וענייה. תבחרי.

"הרבנית, מותר סופגניות אפויות, בשביל הדיאטה?"

אם את רוצה להיות רזה וענייה, אז בבקשה.

18 עוד סגולה בענייני אוכל: סעודה! אבל לא סתם לטחון ספינג'ות אלא לערוך סעודה רבת ערך. ערכו סעודת מצווה וספרו סיפורי ניסים. מי שמפרסמת נס, הקב"ה משקיע בה. הוא שולח לה ניסים נוספים כי "שווה לו", כי היא יחצ"נית טובה שלו.

22 בראשית מט, כ'.

23 רבי מימון בן יוסף, שו"ת יעבץ חלק א סימן ב'.

24 ר' שלמה זלמן אויערבאך, "הליכות שלמה".

ומה אומר המזמור הזה - ריבונו של עולם, גאלת אותנו משעבוד מלכות עגלה, מלכות מצרים. גאלת אותנו מאגגי בן המדפתא, גלות פרס ומדי. יונים נקבצו עלי - גאלת אותנו מהיוונים. ואיפה אתה, איפה אתה בגלות האחרונה, הארוכה והקשה, גלות אדום, שבה אנו מוקפים מרצחים?

אז מה את מבקשת בבית האחרון, שהוא פשוט תפילה ענקית על כל עם ישראל? - חשוף זרוע קדשך. תראה, שאתה מתערב גם בדור הזה. וקרוב קץ הישועה. נקם נקמת עבדיך מאמה הרשעה, כי ארכה לנו השעה ואין קץ לימי הרעה! דחה אדמון בצל צלמון. הקם לנו רועים שבעה.

מעוז צור ישועתי לך נאה לשבח.
תכון בית תפילתי ושם תודה נזבח.
לעת תכין מטבח מצר המנבח.
אז אגמור בשיר מזמור חנכת המזבח:

כרות קומת ברוש בקש אגגי בן המדפתא
ונהיתה לו לפח ולמוקש וגאותו נשבתה
ראש ימיני נשאת ואויב שמו מחית
רב בניו וקניניו על העץ תלית:

רעות שבעה נפשי ביגון כחי כלה
חיי מררו בקשי בשעבוד מלכות עגלה
ובידו הגדולה הוציא את הסגלה
חיל פרעה וכל זרעו ירדו כאבן במצולה:

יונים נקבצו עלי אזי בימי חשמנים
ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים
ומנותר קנקנים נעשה נס לשושנים
בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים:

דביר קדשו הביאני וגם שם לא שקטתי
ובא נוגש והגלני כי זרים עבדתי
ויין רעל מסכתי כמעט שעברתי
קץ בבל זרבל לקץ שבעים נושעתי:

חשוף זרוע קדשך וקרוב קץ הישועה
נקם נקמת עבדיך מאמה הרשעה
כי ארכה השעה ואין קץ לימי הרעה
דחה אדמון בצל צלמון
הקם לנו רועים שבעה¹

1. שמו של המחבר - מרדכי - נרמז באקרוסטיכון שבראש חמשת הבתים הראשונים של הפיוט. יש המזהים אותו עם הפיוטן מרדכי בן יצחק.

* אל תשכחי חברים עצובים *

הכי חשוב. כאשר את יושבת מול הנרות, זכרי את היושבים בחושך: החולים, הרווקות, הבודדים. אל תשמחי לבד. כל כך הרבה אנשים בודדים וחסרי כוח. אפילו יהונתן בן מלכה פולארד, שסוף סוף יצא מהכלא כמו יוסף הצדיק בפרשת "מקץ", עדין אסיר בארה"ב ואינו יכול לעלות לישראל.

רב זירא חי שנים ארוכות. שאלוהו "כמה הארכת ימים?" ענה: מעולם לא ששתי בתקלת חברי.²⁶ כשהבן שלי התחתן, כשקרה לי משהו טוב, לא שכחתי להעלות את חורבנם של האחרים על ראש שמחתי. מעולם לא ששתי שמחה שלמה מפני שתמיד התפללתי על היושבים בחושך.

ביג דיל, בגלל זה חיים הרבה שנים? כן. צריך לבקש על העם הזה. לבקש בגדול, לבקש גאולה! הרי כולנו כל כך טובים, כולנו בעלי-חלומות מדהימים. רק שנזכה לראות את האור הגנוז בבתינו, בחיינו, ביקרים לנו.

* "מעוז צור" - תפילה על הגאולה *

"מעוז צור". הפיוט הידוע, שנוהגים לשיר לאחר הדלקת הנרות ולמה לא מבינים מילה ממנו? כי הוא לא פוליטיקלי קורקט. חכמים חיברו אותו בתקופת מסעי הצלב בימי הביניים ואסור היה שהאויבים שלנו יבינו אותו, כי זה ממש נורא: לעת תכין מטבח מצר המנבח - שנכין מטבוחה מהאויבים הכלבים שלנו, הנובחים. זה לא נעים! אז חכמים נקטו שתי תחבולות: ראשית, הם קודדו את המסרים של הפיוט באמהרית ☺, בסמלים נסתרים שאי אפשר להבין מילה ושנית, הם חיברו אותו למנגינה ידועה של מארש גרמני, שהיו שרים לפרידריך ברברוסה, קיסר גרמניה ורומי שונא היהודים. "ברברוסה" = אדום הזקן ולכן מסיימים את "מעוז צור" במילים דחה אדמון בצל צלמון. איש לא יכול היה להסיק ששרים על הקיסר הרשע, כולל הוא עצמו, שטעה לחשוב שכל היהודים בממלכה שרים עליו שירי שבח והלל.

"מעוז צור" הוא ארוך ואת אף פעם לא מסיימת את המזמור הזה וחבל, כי הסוף שלו הוא תפילה ענקית. לצערי, צרות אחרונות משפחות את הצרות הראשונות וכבר שכחנו כל כך הרבה שמות. נזכיר רק את משפחת בוכריס, שתדליק השנה חנוכייה בלי הדר ואת משפחת ליטמן, שתדליק נרות בלי אבא ובלי אח. כמה צרות.

מול נרות החנוכה צריך לעמוד ולחלום: על הגאולה / על הדבר שהכי מתגעגעים אליו. לכן, אומרים החסידים, נר חנוכה דומה ל"חולם", האות שמעליה הנקודה המרחפת. החלום הרחפני הזה, הוא הצליל של החולם - "או" (O). אומר ה"שמח ישראל" מאלכסנדר: המציאות נראית נורא, אבל הכל יכול להיראות או כך או כך. תחלמי על הטוב, תתלהבי מהטוב אפילו שהוא עדין לא כאן.

כי העולם הוא דְּרִיידֵל, אומר ר' נחמן מברסלב. העולם הוא סביבון. מה שהיה אתמול למטה היום יהיה למעלה וההיפך, כי זה או כך או כך, והכל תלוי בחלומותיך. אז תתלהבי מול הנרות, ותתאהבי ותחלמי והקב"ה יגשים לבנות ישראל ולבני ישראל את כל חלומותיהם.

קצת עלינו

במקצועה היא עורכת דין וטוענת רבנית, אולם מזה שנים שהרבנית ימימה מזרחי אינה עוסקת בתחומים אלה באופן ישיר. את שתי אהבותיה, ללמוד וללמד תורה, היא שילבה עם הערצתה לאישה העבריה והחלה להעביר שיעורי תורה לנשים, בהתחלה בסלון ביתה בירושלים. מהר מאד השמועה על שיעורי התורה הייחודיים נשאה כנפיים ואת הסלון הביתי ועשר התלמידות הראשונות החליפו בתי כנסת, בתי מדרשות ואולמות מלאים ברחבי הארץ. הרבנית מרצה אהובה המתווה דרך חיים שמחה ואופטימית. בשפה קולחת, עם המון הומור, אהבה והערכה, היא מצדיעה ליכולות הנשיות הייחודיות.

שני ספריה של הרבנית, "במה אברכך? פנקס הצמיחה שלך" ו"פרשה ואישה" (הוצאת ידיעות ספרים) היו לרבי מכר.

בכל שבוע מוציאה הרבנית לאור עלון שבועי לקריאה. מדובר בלימוד שבועי מקיף בשם "פרשה ואישה" הנשלח במייל לקהילת קוראות ועוסק בקשת שלמה של נושאים מחייהן של נשים.

רוצה לקבל עלון להיכרות במתנה?

כנסי לאתר שלנו www.parsaha.org מחכים לך כאן חומרים משובחים.

שמרי על קשר!

יקרת פרידמן

עורכת, פרשה ואישה * info@parasha.org

חנוכה שלמה!

* אור חביב מסביב *

סגולות הן מנהגים, אין בהן חיוב. אבל יש בהן הרבה-הרבה חיוב, זה כן. הן כאן כדי לעזור בנו את החשק ואת האהבה למצווה ולמצווה. כי מצוות נר חנוכה, מצווה חביבה היא עד מאד¹, כך כותב הרמב"ם בלשון רגשנית יחידנית, שאינה אופיינית לו כלל. דווקא בהדלקת נר חנוכה, ה' בודק לנו את גודל החביבות שבינינו לבינו ומדוע? כי גם היוונים הכירו ביופיה של חוכמת התורה. הם תרגמו את התורה ליוונית, ואמרו: "עכשיו החוכמה היפה הזו תהיה נחלת הכלל".

נכון, אומר הקב"ה. איזה יופי שכולם לומדים תורה בכל מיני בתי מדרש אבל החביבות איפה? איפה הקשר האישי הזה שביניכם לביני, כאשר אתם מקיימים את המצווה? "מצווה" - לשון צוות! אתם מצטוותים איתי, אתם בקשר אישי איתי! ואת זה חסר ביוון. לא די להתפעל מיופי ומאסתטיקה; העשייה מתוך אהבה היא לב העניין. לכן, כמה חשוב לקב"ה לראות את אהבתנו כלפיו דווקא בזמן הדלקת הנרות.

לנוער של היום אני קוראת "נוער הנרות". מתרגשים מהר, רוצים להתלהב מכל דבר וזו תופעה חדשה ונפלאה. בצעירותי, למדתי בתיכון "בית יעקב". איך אומר הנביא - וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ. אני זוכרת בכבוד ובהכרת הטוב את המורות שלי, שדבריהן היו כמו אש. הן אמרו ואנחנו היינו מצייתות. כיום זה לא כך; וּבֵית יוֹסֵף - לְהִבָּהּ². רוצים את תוספת הלהבה וההתלהבות. בלי להתלהב אנחנו לא מוכנים, אומר הנוער של היום.

האם זה טוב? לא ממש. אולי מוטב היה הציות של הדור הקודם, בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ, אך הדור הצעיר מחפש את הלהבה וההתלהבות וככה זה. התופעה הזו נקראת "צמא". הִנֵּה יָמִים בָּאִים, נָאִם ה', וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בָּאָרֶץ. לֹא רָעַב לֶלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי ה'.³ אז נכון שהדור הזה הרבה פחות מוצא, אבל הרבה יותר... צמא. וההתלהבות מהעשייה של התורה והחשק כלפי העשייה של התורה הן-הן הסילוק של חשכת יוון.

... וגם החלום. זה דור של חולמים. לפני חנוכה קוראים את פרשת "וישב" ואנו נפגשות עם שני גיבורים: תמר ויוסף. שניהם עוברים ניסיונות איומים בפרשה. אין ניסיון נורא יותר מבגידה של אנשים קרובים. יוסף כל כך מבקש את אחיו הקרובים אבל הם - וַיֵּרָאוּ אֹתוֹ מִרְחָק⁴. גם אצל תמר, שני בעליה רעים כל כך והיא נשארת בודדה מאד ועוד נאשמת בבדידותה. כמה זה נורא כשקרוב מתנהג בריחוק. איך שניהם עומדים בזה? שניהם יודעים לחלום. תמר הוגה תכנית הזויה לחלוטין ויוסף, כידוע, הוא "בעל החלומות". החלום מחזיק את הבן אדם מעל למציאות הקשה.

1 רמב"ם, הלכות מגילה וחנוכה, ד י"ב.

2 עובדיה א, י"ח.

3 עמוס ח, י"א.

4 בראשית לז, יח.